

АНАЛІЗУВАННЯ ТЕНДЕНЦІЙ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ І СВІТІ

© Демків Я.В., Прокопишин-Рашкевич Л.М., 2018

Значущість впливу розвитку цифрових технологій на зростання обсягів збуту та підвищення ефективності діяльності комерційних підприємств підтверджена низкою наукових публікацій, статистичними даними Євростату та інших світових організацій стосовно стану проникнення Інтернету, показників ринку електронної торгівлі у контексті макроекономічних показників розвитку різних країн та дослідженнями незалежних міжнародних організацій.

Згідно з Retail Technology Study 2018, проведеним Retail Info Systems (Gartner research partner), світові лідери роздрібною торгівлі в 2017 році продемонстрували, що вони можуть здійснити швидкі та економічно ефективні зміни, завдяки впровадженню новітнім технологіям, у всі процеси, пов'язані з реалізацією товарів і послуг, а також передбачити та швидко адаптуватись до ринкових тенденцій. Компанії з низьким рівнем автоматизації процесу торгівлі, демонструють рівень зростання нижчий за середній у галузі. Розрив між цими компаніями та лідерами ринку в сферах клієнторієнтованості та генерації доходу щороку стрімко зростає під впливом швидкого розвитку цифрових технологій. Для вітчизняного ринку проблема цифрової трансформації торговельних і суміжних процесів носить ще більш гострий характер, що робить дослідження реального стану та тенденцій цифрової трансформації торгівлі актуальним для українських підприємств питанням.

Узагальнені результати досліджень практичної діяльності підприємств галузі свідчать про стрімке зростання обсягів електронної торгівлі у світі та в Україні. Так, у 2017 році роздрібна торгівля через цифрові канали збуту по всьому світу досягла 2,304 трлн. дол. США, що за оцінками eMarketer на 24,8% перевищує показники минулого року. При цьому основною рушійною силою такого зростання є мобільна торгівля (mcommerce), на яку у 2017 р. припадає 58,9% усіх цифрових продажів.

Україна в останні роки демонструє значні зрушення у сфері цифрової трансформації торгівлі, про що свідчить позитивна динаміка зростання ролі електронної торгівлі в середині країни та за її межами.

Хоча Україна за часткою населення, що має доступ до Інтернету займає станне місце серед Європейських країн у 2017, частка он-лайн покупців в Україні становить 44%. Частка електронної торгівлі у ВВП в Україні є вищою за середній показник по Європі (4,5% на фоні найвищого показника 7,9% (Великобританія) та найнижчого – 0,30% (Мальта)). Україна демонструє швидкі темпи зростання обсягів електронної торгівлі на фоні країн з високим рівнем проникнення інтернету та займає за цим показником друге місце (після Румунії) серед країн Європи у 2017 р.

Втім розрив між Україною та країнами лідерами за рівнем цифрової трансформації залишається значним. З метою скорочення даного розриву, вітчизняним підприємствам доцільно сконцентрувати зусилля на провадженні технологій та підходів, корі принесуть найвищий очікуваний ефект.

До основних тенденцій розвитку торгівлі у світі на найближчий рік згідно з дослідженням Євростату у 2018 р. належать: зростання кількості мобільних трансакцій, розвиток омніканалів, перехід B to B продаж в он-лайн, розвиток сервісів доповненої реальності та розширення використання голосу і зображень для взаємодії он-лайн. Ці ж тенденції підтверджують дані дослідження цифрової трансформації Retail Info Systems у 2018 р.

У доповіді автори детально аналізують згадані вище тенденції та формулюють рекомендації щодо орієнтації на них вітчизняних підприємств з метою отримання конкурентних переваг.